

Pædagogisk læreplan for

Børneinstitution Højby-Hjallese

2020/2021

Børneinstitution Højby-Hjallese

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Læsevejledning.....	2
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?.....	4
Pædagogisk grundlag.....	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Pædagogisk Børnemiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring.....	9
Børn i udsatte positioner.....	11
Sammenhæng til børnehaveklassen	13
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	15
Inddragelse af lokalsamfundet.....	15
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
De seks læreplanstemaer.....	17
Alsidig personlig udvikling.....	17
Social udvikling	19
Kommunikation og sprog	20
Krop, sanser og bevægelse	22
Natur, udeliv og science.....	23
Kultur, æstetik og fællesskab.....	25
Evalueringskultur	27

Læsevejledning

Denne pædagogiske læreplan retter sig mod nuværende og kommende forældre i institution Højby Hjaltese. Den nye styrkede pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i institutionen. Og derfor retter læreplanen sig også mod det pædagogiske personale.

Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske retning, overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Læreplanen dækker de 5 børnehuse i institutionen og vil derfor være overordnet. Det vil være forskelligt hvordan den bliver omsat i praksis fra børnehus til børnehus.

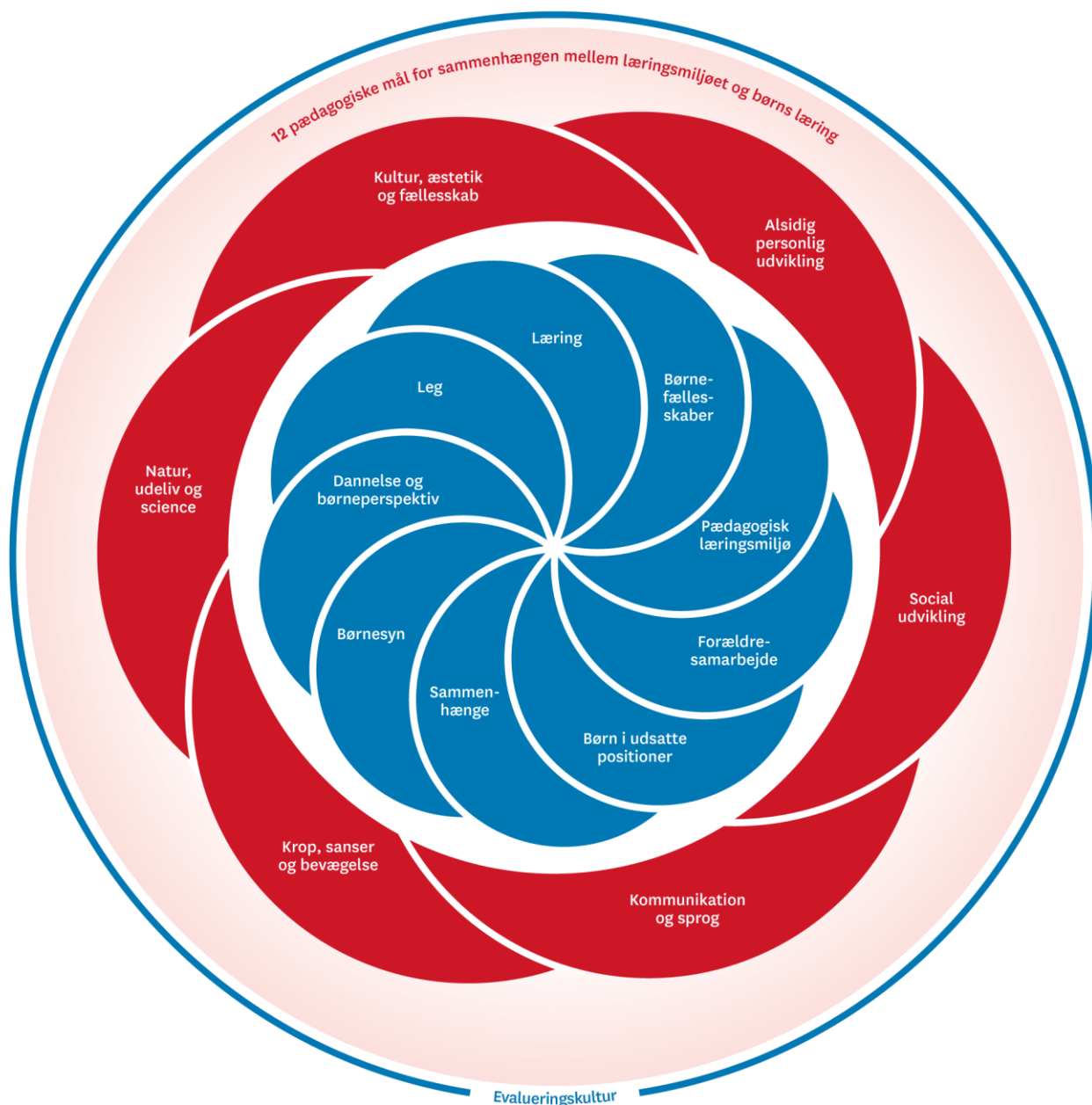
Med denne pædagogiske læreplan håber vi som ledelse i institutionen at du som læser får et indblik i den daglige pædagogiske hverdag. Men én ting er ord på papir en anden ting er mødet med det sted, hvor dit barn skal udfolde sig hen over nogle vigtige år i sit liv. Derfor opfordres du som forældre til at kontakte børnehuset for et besøg og en dialog med den daglige leder og personalet. Hvis du tænker, at et af børnehuse i Højby Hjaltese vil være et godt sted for dit barn at få et omsorgsfuldt, godt, udviklende og lærende vuggestue og børnehaveliv.

Herudover henvises til hjemmesiden, hvor du kan se små videoer af de enkelte børnehuse og høre mere om det enkeltes børnehus egen profil.

God læselyst

Institution Højby Hjaltese 2021

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Mission for dagtilbud i Odense Kommune

- At kunne tilbyde alle børn et dagtilbud.
- At skabe høj kvalitetstilbud, som er udviklende for alle børn.

Vision for dagtilbud i Odense Kommune

- Dagtilbuddene i Odense Kommune tilbyder inkluderende og legende udviklings- og Børnemiljøer, som alle børn profiterer af.
- Alle børn og forældre møder og er i dialog med medarbejdere og ledere, som er fagligt kompetente, reflekterende, anerkendende og innovative.

Børneinstitution Højby Hjallesø består af 5 børnehuse, **Mælkebøtten, Bolden, Bjørnemosen, Brobækken** og **Skovløkken**. I hvert børnehus er der ansat en daglig pædagogisk leder. Der er sammenlagt 396 børn indskrevet i børnehuse og der er ansat ca. 80 medarbejdere i alt.

Alle børnehuse er integrerede børnehuse og har derfor både vuggestue og børnehavebørn. De ligger alle sammen i tilknytning til grønne områder og gør brug af lokalområdets muligheder. Alle børnehuse har store legepladser, hvor der er rig mulighed for børnene i at blive udfordret motorisk og sanseligt. Det er fælles for alle børnehuse, at udendørsmiljøet er en stor del af det pædagogiske miljø og alle børn er dagligt udenfor og har mulighed for at blive udfordret i de forskellige legemiljøer.

Bjørnemosen ressourcebørnehus

Bjørnemosen adskiller sig en anelse fra de øvrige børnehuse da Bjørnemosen er et ressourcebørnehus. Det betyder, at Bjørnemosen har fået tilført ekstra ressourcer til at tage imod 3 børn med særlige behov. Den ekstra ressource består i, at der er ansat en ekstra pædagog på 37 timer om ugen. Børnehuset er indrettet så det imødekommer børns særlige behov f.eks. ved, at barnet/børnene kan være i mindre fællesskaber og i mindre legemiljøer i løbet af dagen. Personalet er meget opmærksomme på at hjælpe børnene ind i de større fællesskaber, så de bliver en del af Bjørnemosens øvrige børnegruppe.

Dagtilbudsloven, faglige og pædagogiske strategier, Kerneopgaven, mission og vision

Alle børnehuse arbejder ud fra dagtilbudslovgivningens rammer og regler. Dernæst arbejder alle med de nye styrkede læreplaner som også er omdrejningspunktet for indholdet i den pædagogiske dagligdag i alle børnehuse i Højby Hjallesø. Samt de strategier som dagtilbuddet i Odense formulerer som f.eks. dannelse, sprog og tidlig indsats.

Et positivt børnesyn er kendetegnende for dagligdagen i Højby Hjallesø. Det kommer til udtryk ved at barnet er i centrum og der arbejdes på at understøtte barnets dannelse gennem leg og læring. Det, der er i daglig tale i Højby Hjallesø kaldes kerneopgaven.

Sammen med ovenstående arbejder alle også på at omsætte dagtilbuddets mission og vision, der handler om at skabe en høj kvalitet for børn og for at understøtte inkluderende og legende udviklings- og læringsmiljøer, som alle børn profiterer af. Børn og forældre skal til dagligt kunne forvente at møde og være i dialog med medarbejdere og ledere, som er fagligt kompetente, reflekterende, anerkendende og innovative.

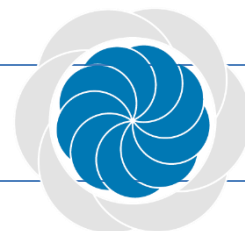
Kort sagt er en hverdag i Højby Hjallesøes børnehuse bygget op om at understøtte alle børns trivsel, udvikling, dannelse og læring og et dialogbaseret forældresamarbejde.

Fagligt engageret personale

Det er kendetegnende for børnehuse i Højby Hjallesø at personalet er fagligt kompetente, engageret i deres fag og gør sig dagligt umage for at leve op til de forventninger, der stilles til dem om at skabe de bedste deltagelsesmuligheder for alle, sørge for at børnene er i et fællesskab og ikke mindst sørge for at skabe en lærerig, meningsfuld og omsorgsfuld hverdag for alle børn, så børnene tilbydes høj faglig kvalitet. Den pædagogiske praksis hviler på viden, faglige færdigheder, faglige metoder og dokumenteret og evalueret praksis.

Profilen på det enkelte børnehus

Det enkelte børnehus, har for år tilbage fået lavet en introduktionsvideo. Her gives et kort indblik i dagligdagen og hvordan den foregår samt en beskrivelse af profilen af det enkelte hus. Se institutionens hjemmeside.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

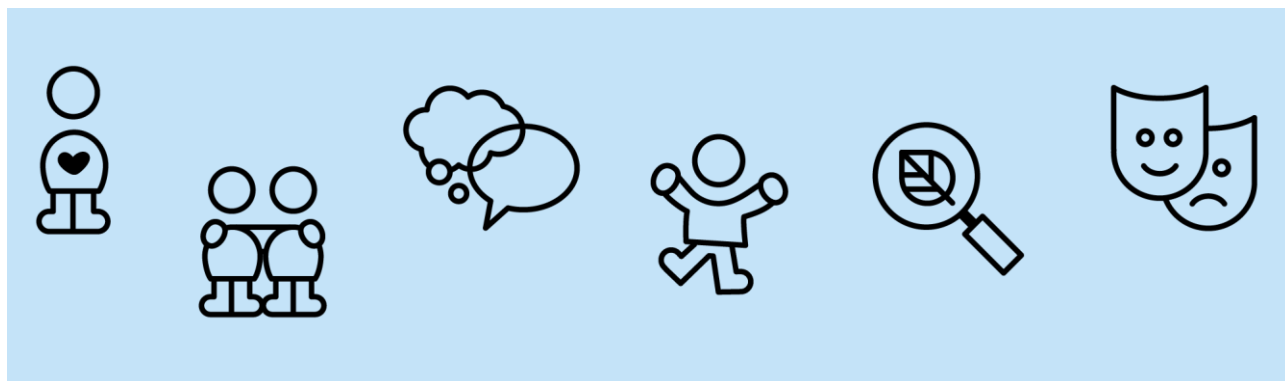
”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaven.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

I Odense samarbejder vi om at ruste alle børn til at blive kompetente og aktive medborgere, uanset hvilke forudsætninger de hver især har.

Vi tager afsæt i et dansk barnesyn, hvor barndommen i sig selv er en betydningsfuld fase i livet. Og hvor leg, livsglæde og basal tryghed er vigtige kerneværdier. Alle børn skal opleve små og store sejre. Blandt andet ved at møde udfordringer af forskellig karakter, der fremmer børnenes kreative, musiske og skabende sider. Det er med til at give børnene en robusthed, så de bedre håndterer hverdagens konflikter og krav.

Gennem inspirerende læringsmiljøer og leg i fællesskaber motiverer vi børnene til at afsøge muligheder og grænser, som udvikler dem både mentalt, socialt og fysisk. Vi anerkender og respekterer børnenes spontane og selvorganiserede leg. Dermed får legen en betydelig plads i hverdagen, hvor vi er ansvarlige og opmærksomme på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.

Vi er ambitiøse i forhold til alle børns udvikling og læring, hvad enten de har særlige behov eller særlige talenter. Det betyder, at vi med afsæt i børns forskellige måder at lære på, arbejder med didaktiske metoder, som motiverer til læring.

Vi tilrettelægger inspirerende læringsmiljøer med høj faglig kvalitet, som understøtter og udfordrer alle børn optimalt i forhold til deres udviklingspotentialer og fremmer deres kreative og skabende virkelyst. Sammen skaber vi de bedst mulige organisatoriske rammer og læringsmiljøer, der gør at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

I Odense Kommune har vi udvalgt fire karaktertræk, der er særligt vigtige i børns dannelse: Vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed.

Ved at styrke de fire karaktertræk ved børnene, ruster vi dem til at stå på egne ben, udholde og mestre udfordringer, selv opdage og udforske nye løsninger, deltage aktivt i fællesskaber, etablere holdbare relationer og forholde sig kritisk og reflektivt til situationer.

Alle børn har styrker, er nysgerrige og interesserer sig for noget. Vi ser og anerkender alle børn, for det de er.

Lokal praksis

I Børneinstitution Højby – Hjallese er den overordnede ramme for samværet med barnet – **barnets tarv**.

Sidste år drøftede vi i institutionen det pædagogiske grundlag som dagligdagen hviler på, og sammenholdt den med de elementer som er beskrevet i den nye styrkede pædagogiske læreplaner i forhold til det pædagogiske grundlag. (se den blå cirkel på side 3.).

Det kom der nedenstående beskrivelse ud af – et grundlag som alle medarbejdere arbejder ud fra.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv

Det betyder for os, at vi i dagligdagen tager de nødvendige hensyn til barnet, så det trives, kan udvikle sig og får mod på at lære nyt.

Vi ønsker at være opmærksomme og nysgerrige på barnets behov og muligheder. Vi ønsker at møde barnet i et respektfuldt og omsorgsfuldt samvær, hvor der gives plads til, at det kan komme til orde. Vi forsøger at give barnet de bedste forudsætninger for at udvikle sig, og det betyder bl.a., at vi lader det udvikle sig i sit eget individuelle tempo, at vi giver det plads til at være med til at skabe sin egen læring igennem selvvalgte aktiviteter. Igennem hele barnets vuggestueliv og børnehaveliv forsøger vi at understøtte barnets dannelse gennem alle de relationer og aktiviteter, der foregår over en hel dag. Særligt har vi fokus på vedholdenhed, mod, nysgerrighed og medmenneskelighed.

Kort sagt ønsker vi at give det de bedste betingelser i barndommen, for at det kan udvikle sig og dannes.

Børnefællesskaber og leg

I det daglige samvær med børnene har vi fokus på, hvordan børnene leger og agerer i samværet med hinanden – om børnene kan danne venskaber og oplever sig betydningsfulde deri.

Vi er optaget af at skabe fællesskaber, som giver mening for børnene at være i. Det betyder, at vi skeler til, om det gavner barnet at være i et mindre fællesskab eller et større fællesskab i løbet af en dag og ikke mindst, hvad indholdet i fællesskabet er.

Uanset hvilket fællesskab børnene er i, er målet, at det skal bidrage med læring og dannelse for barnet.

Det kan være læring i det at være sammen – forstå hinandens signaler og hensigter i legen. Det kan være det at lære, at accepterer at man er forskellig, så børnene herigennem får forståelse for, at det er vigtigt at støtte hinanden, når noget er svært. Det kan være at lære at kommunikere på en god og rar måde.

Det vil sige, vi sørger for, at der er gode betingelser til stede, for at børnene kan være deltagere i forskellige fællesskaber.

Sideløbende med understøttelsen af børns deltagelse i fællesskaberne ønsker vi at understøtte og at have fokus på de lege, som børn selv tager initiativ til, og som opstår spontant hen over dagen. Der skal være rum og plads til at børnenes fantasi, nysgerrighed og kreativitet imødekommes af de voksne, så børnene oplever at have indflydelse på dagens forløb og indhold.

Den spontane leg er også med til at fremme forskellige sider af barnets dannelse og kompetencer f.eks. mod og sociale kompetencer.

I Højby Hjaltese har ledere og medarbejdere udfærdiget en folder til forældrene, så de kan læse om hvordan børnene dagligt understøttes i 4 karaktertræk omkring dannelse. Igennem eksemplerne gives også udtryk for hvordan børnesynet, barneperspektivet, børnefællesskaberne, leg og læring ser ud i dagligdagen. Se vores hjemmeside vedr. vores dannelsesfolder til forældre.

Her kommer nogle eksempler på hvordan ovenstående ser ud i praksis:

VEDHOLDENHED

Dagligt opmuntres børnene til at klare af og påklædningen selv i garderoben. Når sko/støvler/overtøj/trøjer volder besvær, støttes de i at blive ved med at prøve selv.

Når børnene giver udtryk for, de ikke kan, så opmuntres de mange gange til at blive ved, – der skal bare øvelse til.

Uanset om det er i garderoben, eller når børnene laver et lidt svært puslespil, en tegning, der ikke bliver som ønsket, eller de er ved at lære at gynge selv, så motiveres de til at blive ved med at prøve igen og igen. Samtidig gives de anvisninger på, hvordan de selv kan gøre det. F.eks. bliver de vist, hvordan en blyant/farve skal holdes mellem fingrene, de vises systemet i at lægge et puslespil, eller de får fortalt at de, skal blive ved med at sparke benene frem og tilbage på gynge osv.

Anvisningerne og det at blive opmuntret til at blive ved, er små skridt på vejen til at kunne selv og til at op-dage, at hvis de bliver ved, så lykkedes meget efterhånden.

MOD

Det at have mod kan komme til udtryk i rigtig mange forskellige sammenhænge. Det kan være i "samlingsstunden", hvor børnene opfordres til at fortælle de andre børn om deres oplevelser, hvor de oplever at være midtpunkt for de andre børns opmærksomhed. Det kan også være det at skulle dele ud frugt ud til alle de andre børn, helt alene. Eller være deltager i en cirkusforestilling, hvor de andre børn og forældre kigger på. Det kan også være det, at få modet til at klatre op i et træ – lidt højere op end barnet plejer.

Det kan også være modet til at sige fra overfor handlinger, der ikke er i overensstemmelse med de aftaler, der er lavet. Eller det, at have modet til at sige fra i en leg eller det omvendte, at spørge om deltagelse i en

leg. Det kan også være modet til at bede en voksen om hjælp. Eller smage noget mad, som barnet aldrig har smagt tidligere.

Mod har mange "ansigter", men det vigtigste er, at blive positivt opmuntret til at turde.

NYSGERREIGHED

I løbet af børnenes vuggestueliv og børnehaveliv præsenteres de for rigtig mange lege, temaer, historier og måder at være sammen på.

Det giver anledning til rigtig mange spørgsmål om livet, om hinanden og om hvad der opleves.

Igennem hverdagen der udspilles i børnehuset udfordres alle naturligt og på hver sit niveau med mange spørgsmål, så der kan opstå en undren. Nogle gange undersøges svaret i fællesskab via IPAD 'en andre gange må der gives plads til at tænke lidt, så der kan opstå svar og som regel nye spørgsmål.

Børnenes nysgerrighed vækkes gennem forskellige kreative materialer og derfor stilles materialer dagligt til rådighed, også materialer, der ikke umiddelbart viser hvad det kan bruges til.

Naturen er også et godt sted at undres. Når der sås frø, som spirer og når planter gror, eller grøntsager som senere spises, så giver det anledning til rigtig mange samtaler børn og voksne i mellem.

Hvis børnene finder en død fugl, vækkes nysgerrigheden særligt omkring de mere eksistentielle sider af livet og det af sted kommer både mange spørgsmål, stor undren og mange tanker. Børnene opfordres også til at være nysgerrige overfor hinanden. Hvem er vi som mennesker "hvem er du" – "Hvem er jeg" – "hvem er vi sammen". Der snakkes med børnene om årsagen til, at både børn og voksne handler på forskellige måder.

MEDMENNESKELIGHED

At forstå hinandens velforskelligheder og måder at være på, er muligvis en livslang læring for de fleste.

Alligevel opfordrer vi børnene til at sætte ord på deres følelser, hvad de forstår om og ved hinanden.

Vi snakker med børnene om deres følelser og humør, og inspirerer dem på den måde til selv at sætte sprog på.

Vi opmuntrer dem til at de trøster hinanden – også i vuggestuen. Men også til at hente hjælp når nogle bliver kede af det. Vi opfordrer børnene til at samarbejde om opgaver f.eks. i garderoben, hvor de f.eks. kan hjælpe hinanden med at lyne en jakke op, tage en støvle af, eller finde en sutsko osv. Når vi holder samlinger, bruges det også som et sted at øve sig,

i at vente på tur, i at lytte til hinanden, og i at "sige pyt" og lære at ikke alle ønsker kan opfyldes.

Hvis et barn, har glemt sin frugt opfordres de andre til at dele. Når vi holder mandtal hver dag, er det bla.

også fordi det har betydning for børnene at vide, hvor de andre børn er og hvorfor de eventuelt ikke kommer. Vi laver også "gode venner grupper", hvor der er fokus på at være en god kammerat og hvor vi snakker om hvad en god kammerat er. Vi snakker om hvornår det er godt og rart at være i børnehaven og hvad der gør, at det nogle gange ikke er så rart.

Pædagogisk Børnemiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Når vi tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø, har vi gennem hele dagen fokus på daglige rutiner, organisering og børnenes læring. Vi har et bredt pædagogisk blik for, at hverdagsituationerne bevidst benyttes som et centralt omdrejningspunkt for børnenes leg og læring gennem hele dagen.

Vi arbejder i fagprofessionelle læringsfællesskaber, hvor vi deler viden og refleksioner. Og vi evaluerer egen praksis som basis for vores faglige udvikling. Gennem professionelle læringsfællesskaber har vi mod til at forstyrre hinandens praksis, og vi har en grundlæggende vilje til at skabe forandring. Viden, refleksion og evaluering gør os i stand til at fokusere på sammenhængen mellem det aktuelle læringsmiljø og børnegruppens behov og udbytte. Den nye viden bruger vi til at justere læringsmiljøer og praksis.

Lokal praksis i Højby-Hjallese

Vi tilstræber at skabe varierede læringsmiljøer, så der både er fokus på børnenes egen læring og den læring, der tilbydes gennem organiseret pædagogisk aktivitet.

De voksne har ansvaret for at skabe meningsfulde læringsrum og aktiviteter for og med børnene, og for at relationen mellem barn/voksen – barn/barn forbliver positiv, konstruktiv og respektfuld.

Vi skal skabe miljøer og processer, der understøtter og udvikler børnene i det, de kan og de personlige egenskaber, de har. Vi ønsker at skabe betingelser og vilkår for børnene, hvor de motiveres og inspireres til at deltage i fællesskaber, og hvor de oplever værdien af at indgå i små og store fællesskaber, og kan vokse og lære igennem dette og opleve sig værdifulde og kompetente igennem deltagelse i forskellige typer af fællesskaber igennem dagen.

Vi tænker ikke læringsrum som en fysisk konstruktion, men som det "rum" der opstår, når et barn oplever de rette betingelser for at være åben og nysgerrig og får lyst til og mulighed for at være nysgerrig på og udforske sig selv og sine omgivelser.

Det pædagogiske læringsmiljø foregår igennem hele dagen

Vi tænker læring og udvikling i en bred forståelse, med mangeartede tilgange, og med mange forskellige læringsrum og læreprocesser igennem dagen. Og vi tænker læring som andet og mere end det, der foregår i de voksenstyrede processer og grupper. Vi opfatter også de processer, der foregår barn og barn imellem som læreprocesser og læringsrum, hvor børnene, med de voksne på sidelinjen og i hjælperens rolle, kan udforske, afprøve og lære i udvekslingen med hinanden. Netop i disse processer understøttes barnets dannelse i høj grad.

Et eksempel på hvad et læringsmiljø er

Dagligdagen indeholder rigtigt mange rutiner, og de betragtes også som et læringsmiljø for børnene. Bl.a. i garderoben, hvor tøjet skal af og på og hænges op, i samlingsstunden, hvor der fortælles, gives beskeder og lyttes, ved frokosten, hvor bordskik læres, ved bleskift, hvor der synges, snakkes og sproget øves osv.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense Kommune er alle forældre i løbende dialog med medarbejdere og ledere i dagtilbud om, hvordan man i fællesskab kan fremme børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Definition

Begrebet forældresamarbejde er i Odense Kommunes dagtilbud erstattet af: Samarbejde mellem forældre og dagtilbud.

Det skaber nye perspektiver og fokuserer det fælles ansvar i samarbejdet mellem forældre og dagtilbud.

Ledere og medarbejdere har fortsat det overordnede ansvar for at involvere forældrene ved at invitere til samarbejde.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi støtter forældre i at være grundsten i deres barns liv.

Vi forventer, at alle forældre involverer sig aktivt i deres barns udvikling, og vi giver dem mulighed for at tage et afgørende medansvar. Vi sørger for, at forældrene kender deres indflydelse på dannelsen af gode børnefællesskaber, hvor alle børn samt børnegruppen som helhed er ligeværdige deltagere.

Forældre er de vigtigste personer i ethvert barns liv, og det er forældrene, der har det primære ansvar for deres barns opvækst.

Forældrene er f.eks. nøglepersoner i deres barns sprogudvikling. Vi går derfor i dialog med forældrene om, hvordan de kan understøtte barnets sproglige udvikling.

Lokal praksis i Højby Hjallese

I samarbejdet med forældre ønsker vi at være i dialog og samarbejdssøgende.

Vi ønsker at være tydelige og kommunikerende om vores processer og tænkning med barnet som omdrejningspunkt.

Vi har respekt for, at vi kan have forskellig tilgang til måden at se og forstå børnene på.

I kan forvente at blive mødt på en ordentlig måde og have forventning om, at personalet vil have barnet, barnets perspektiv og barnets trivsel, læring og dannelse som omdrejningspunkt for dialog og udveksling. Ligeså forventer vi, at I som forældre vil være i dialog med os om jeres barn. Uden jer er det ikke muligt at hjælpe jeres barn med at udvikle sig, være i trivsel og dannes.

Det er vores ønske, gennem vores eget eksempel at inspirere til en respektfuld og inkluderende tænkning og væremåde personale og forældre imellem og forældre og forældre imellem.

Forældreråd og institutionsbestyrelse

I hvert børnehus er der et fungerende forældreråd. Hvert forældreråd har en formand. Denne er repræsentant i bestyrelsen for Højby Hjallese. Dvs. at de enkelte forældre, både er repræsenteret i et lokalt råd, men også har en stemme i den overordnede institutionsbestyrelse for institutionen.

Eksempel på hvordan vi samarbejder med forældre

I slutningen af år 2019 blev alle forældreråd samlet til et fællesmøde. Dagsordenen for mødet var at snakke om hvordan vi, alle ledere og medarbejdere i institutionen samarbejder om at skabe og bygge videre på det gode samarbejde.

Alle de gode ideer, der fremkom på mødet, blev drøftet i forældrerådene og i medarbejdergruppen. Det resulterede i en folder, hvor grundlaget for det gode samarbejde er beskrevet.

Eksempel fra folderen gives her

I Højby Hjallese finder både ledelse og medarbejdere det vigtigt, at der dagligt foregår en dialog mellem medarbejdere og forældre om børnene.

Vi tror på, at en daglig konstruktiv dialog er rammen for det gode samarbejde.

Udover den daglige dialog vil du som forældre kunne forvente at få tilsendt nyhedsbreve om hverdagen. Nyhedsbrevene tilsendes efter behov fra husene og sigter efter at have et indhold om hvad der på sigt sker i huset

Forventningsafstemning mellem børnehus og forældre

Når du besøger børnehuset første gang, vil du kunne forvente at få en rundvisning i huset, hvor den daglige leder eller en pædagog fortæller om børnehusets dagligdag.

Når du og dit barn begynder i børnehuset, er det vigtigt at I får hilst på alle medarbejdere og du vil kunne forvente, at alle i børnehuset er forberedt på, at I begynder.

Orientering om børnehusets pædagogiske hverdag

På AULA vil du kunne læse om den daglige pædagogiske hverdag. I den sammenhæng fortælleres om baggrunden for de aktiviteter der sker – altså hvorfor vi gør som vi gør med dit barn. I den forbindelse vil du kunne læse om, hvad de pædagogiske læreplaner handler om og hvordan de omsættes i samværet med dit barn

Forældresamtaler

Alle forældre tilbydes forældresamtaler.

Men det kan se forskelligt ud i de enkelte børnehuse hvor mange samtaler der tilbydes hen over den tid dit barn går i børnehuset. Spørg derfor i dit børnehus om det.

Når du bliver tilbudt en forældresamtale, så vil du kunne forvente at personalet er forberedt til samtalen, altså at der foreligger en dagsorden for samtalen og det forventes, at du også forbereder dig. Hvordan du skal forberede dig til samtalen, kan du spørge personalet om.

Husk, hvis du ønsker en samtale med personalet, så kan du altid få det.

Et andet eksempel på samarbejde er

En forælder udtrykker bekymring over at det er svært at få sit barn afsted til børnehaven om morgenen. Barnet vil ikke i børnehaven. Det er ked af at blive afleveret og derhjemme fortæller barnet, at det ikke har nogle andre børn at lege med.

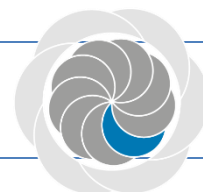
En bekymring, som personalet tager alvorligt. Mellem børnehus og forældre bliver der hurtigt aftalt et møde. Her snakker begge parter sig igennem bekymringerne og indkredser problemet. Konklusionen på samtalen bliver, at forældrene får nogle nye strategier til, hvordan de kan håndtere det at komme ud ad døren hjemmefra om morgenen og i børnehuset laver de også nogle nye rutiner for at tage imod barnet om morgenen og sørger for, at barnet hurtigere bliver koblet på en leg med andre børn.

Det aftales mellem børnehus og forældre, at der følges op på initiativerne efter nogle uger.

Møder og arrangementer

Alle børnehuse afholder forskellige arrangementer hen over et år. De kan spænde vidt i indhold. Det kan både være forældremøder med fortællinger om den pædagogiske hverdag til bedsteforældredag, samt arrangementer i forbindelse med de forskellige traditioner på året.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune handler vi altid på børn i udsatte positioner.

Vores fokus er på de inkluderende læringsmiljøer.

Vi involverer altid forældre og relevante tværfaglige samarbejdspartnere i det øjeblik, vi vurderer, at et barn er i en udsat position.

Vi er opsøgende i forhold til at få relevant viden om børn i udsatte positioner, men også på at videregive relevant viden til relevante samarbejdspartnere. Dette er også i fokus, når vi skal modtage eller overlevere børn i udsatte positioner til dagtilbud eller skole.

Vi har læringsmiljøpædagoger, som bidrager til at perspektivere og kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer således, at de tager højde for børn i udsatte positioner og for børns forskellige forudsætninger.

Vi er professionelle og har fokus på kerneopgaven til gavn for alle børn.

Vores mission at skabe høj kvalitetsdagtilbud, som styrker udviklingen hos alle børn.

Definition

Børn i udsatte positioner kan f.eks. være børn med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med særlige behov, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet, børn hvis forældre ligger i skilsmisse, børn med en alvorligt syg søskende, mor eller far, børn der er anbragt uden for hjemmet m.fl. Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Nogle gange kan det være en fordel at give et udsat barn plads og rum til at indgå i mindre gruppesammenhænge. Børn kan være i en udsat position i kortere eller længere perioder.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Alle børn kan i perioder af deres liv, befinde sig i en udsat position. Det kan betyde, at børn i en kortere eller længere periode oplever livsomstændigheder som påvirker deres dannelse, udvikling, læring og trivsel. Vi tager aktivt ansvaret for at iværksætte en tidlig og rettidig indsats, så børnene udfordres tilpas og oplever mestring i det almene fællesskab. Det sker i et tæt og koordineret samarbejde med forældrene. Vi etablerer differentierede lege og læringsmiljøer, der sikrer at alle børn kan deltage og opleve at være betydningsfulde.

Lokal praksis i Højby Hjallesø

Børn i en udsat position skal forstås meget bredt. Det vedrører både børn, med udfordrende opvækstvilkår, børn der har funktionsnedsættelser, og børn der af mange forskellige grunde periodevis kan opleve færre muligheder for at deltage i meningsfulde fællesskaber.

Hver dag er det vores opgave at være dem der sikrer, at de børn er sammen med voksne, der kan skabe et dynamisk og trygt læringsmiljø, som tilpasser sig børnenes aktuelle behov.

Vi samarbejder tværfagligt og med forældre om at skabe de bedste muligheder for børnene.

Nedenstående viser eksempler på hvordan et barn i en udsat position hjælpes ind i et fællesskab

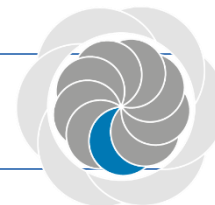
Et barn starter i børnehaven. Efter indkøringen har det fortsat svært ved at blive afleveret. Det bliver meget ked af det og vil helst kun være sammen med en medarbejder hele dagen. Pædagogen er undersøgende på hvilke lege, barnet kan lide, og undersøger om der kan være andre børn, som barnet måske kunne få et fællesskab med. Pædagogen sammensætter en mindre gruppe af børn, hvor barnet indgår. Her involverer pædagogen sig i at etablere forskellige lege med den lille gruppe af børn og hjælper med at opbygge et lille lege-fællesskab mellem børnene. Efter et stykke tid oplever barnet sig mere trygt og tør nu selv tage initiativ til at opsøge børnene for leg.

Personalet har over tid lagt mærke til, at et barn har svært ved at udtrykke sig verbalt, og umiddelbart ser det også ud til, at barnet har svært ved at indgå i forskellige relationer og lege med de andre børn. Pædagogerne tager forskellige initiativer til at imødekomme barnets udfordringer. Det ser ikke helt ud til, at alle de initiativer som personalet tager, hjælper på en måde, så barnets udfordringer ændre sig som ønsket. Derfor kontakter personalet det tværfaglige team, som repræsenterer en sprog/tale konsulent, en psykolog og en ergoterapeut. Med teamet drøftes de udfordringer som barnet har og personalet gives nye anvisninger til at hjælpe barnet. Det konkluderes, at barnet i en periode tilbydes sprog undervisning/leg, at der arbejdes med at stimulere barnet motorisk og der arbejdes med forskellige pædagogiske redskaber for at bygge en god hverdag op omkring barnet, så det får nemmere ved at indgå i fællesskaberne med de andre børn.

Der laves en handleplan så der kan måles på om, de forskellige initiativer har en effekt for barnet.

Uanset om barnet er i en mindre eller større udsat position, så involveres forældrene altid i processen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune oplever børnene sammenhæng og kontinuitet i deres hverdag.

Definition

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til SFO/børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. De seks læreplanstemaer har tæt sammenhæng med de indholdselementer, der arbejdes med i børnehaveklassen. At skabe sammenhæng til SFO/børnehaveklassen kan f.eks. handle om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, fordi det er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi etablerer læringsmiljøer, der giver barnet de bedste forudsætninger for at starte i skole. Ligeledes etablerer skolen læringsmiljøer, der er klar til at tage imod børnene fra dagtilbuddet. Dagtilbud og skoler i Odense Kommune arbejder med afsæt i tre politisk prioriterede faglige spor; Dannelse, Sprog og Tidlig indsats. Det fælles fokus skaber en god mulighed for at forme en rød tråd i det pædagogiske arbejde.

Børn- og Ungeudvalget har udstukket et sæt fælles retningslinjer for dagtilbud og skoler, for at sikre kvalitet i samarbejdet om sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø, fra dagtilbuddet til forårs SFO og børnehaveklasse. Ved at skabe sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø understøtter vi, at børn oplever større kontinuitet i overgangen fra dagtilbud til forårs SFO og skole.

I Odense kommune arbejder hele SFO-området fra forårs SFO til SFO2 ud fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud. De styrkede pædagogiske læreplaner for dagtilbud minder indholdsmæssigt om kompetenceområderne for børnehaveklassen, derved opnår vi en sammenhæng mellem dagtilbud, forårs SFO og børnehaveklassen.

Vi samarbejder med hinanden og med forældrene for at sikre barnet oplevelsen af en vellykket sammenhæng mellem dagtilbud og skole. Dermed etableres også det bedste afsæt for at videreudvikle barnets sproglige udvikling.

Lokal praksis i Højby Hjallesø

Konkret udmærker ambitionen om sammenhæng fra dagtilbud til forårs SFO på følgende måde i Højby Hjallesø:

I alle børnehuse i Institutionen etableres årligt en "storbørnsgruppe". Det betyder, at de børn, der det efterfølgende år skal starte i forårs SFO d.1.3. samles i én gruppe i hver børnehave. Her målrettes pædagogikken så den passer til gruppens alder. Der arbejdes med temaerne fra de pædagogiske læreplaner og der er særligt fokus på følgende:

- Personlige kompetencer
- Sociale kompetencer
- Sprog
- Krop og bevægelse
- Natur og Naturfænomener
- Kulturelle udtryksformer og værdier.

Eksempel på hvordan det foregår - Personlige kompetencer:

Vi arbejder med at hjælpe barnet til at kunne (i børnehuset):

- forklare sine følelser. Hvorfor er jeg glad, vred, ked af det? osv.
- bidrage med egen fantasi i legen, være aktiv deltagende og komme med små input
- udtrykke sig via sprog og gå i dialog
- vælge til og fra
- drage omsorg for andre og sig selv
- gå i gang med en leg, en aktivitet, eller en opgave selv, altså at kunne beskæftige sig selv.
- indgå i skiftende grupper med forskellige børn og voksne.
- genkende egne ting og holde styr på dem.
- være selvhjulpne med personlig hygiejne f.eks.
- Pudse næse
- Vaske hænder
- Skiftetøj når det er beskidt, vådt osv.
- Være selvhjulpne ved toiletbesøg, at kunne tørre sig selv – også når der er lavet stort.
- Skylle ud i toilettet
- Vaske hænder efterfølgende.

Sådan kan du som forælder hjælpe dit barn!

- Spørg ind til hvordan barnet har det, ked af det, vred osv.
- Lær barnet at vente, når andre taler, ikke bare sige det, men også lade barnet vente, til den anden er færdig
- Lad barnet gøre så meget som muligt selv, sætte madkassen på plads, hente den og rydde sine ting sammen selv.
- Lær barnet at være selvhjulpent.
- Klare toiletbesøg selv, håndvask, skylle ned osv.
- Lær barnet at tænke på andre, dele med andre og hjælpe til
- Inddrag barnet i at hjælpe til derhjemme
- Giv barnet små daglige pligter, som skal overholdes
- Lær barnet at det skal høre efter uden altid at argumentere.

Alle ovenstående kompetencer arbejdes der videre med i både børnehave regi og i Forårs SFO og alle kompetencerne er beskrevet i den nævnte folder til forældrene.

Sammenhænge – overgang fra dagtilbud til forårs SFO

Vi har etableret et godt samarbejde med Højby skole, og Hjallese skole. De to distriktsskoler i området. Det udmærker sig bl.a. ved, at vi har en god systematik i forhold til overleveringen af børn til forårs SFO. Vi har skriftligt formuleret forskellige procedurer, som også udleveres til forældrene, inden deres barn starter i forårs Sfo'en. Alle foldere i den forbindelse bliver lagt på AULA.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi har fokus på fællesskabets betydning på alle niveauer. Det betyder blandt andet, at vi bestræber os på at etablere og indgå i samarbejdsrelationer med civilsamfundet omkring os.

Vi har en åben og eksperimenterende tilgang til samarbejdet med personer fra lokalsamfundet, og vi er nysgerrige efter at vide, hvilke værdier og kompetencer vores samarbejdspartnere byder ind med.

Vores samarbejdspartnere er med til at skabe gode læringsmiljøer for børnene. De byder hver især ind med forskellige kompetencer og muligheder. Vores primære partnere er forældre, men også lokale foreninger, erhvervslivet, plejehjem samt elever og lærere fra de lokale distriktsskoler.

Lokal praksis

Børnehuse i Højby Hjallesø samarbejder med relevante aktører i lokalmiljøet og når det giver mening i forhold til den pædagogiske dagligdag og de årlige traditioner. Samarbejde med lokalmiljøet kan variere igennem årene. Alle børnehuse benytter sig af mulighederne når de opstår.

Eksempler på det kan være

- Besøg i kirken og gudstjeneste til påske og jul.
- Luciaoptog i et nærliggende Bosted.
- Brug af hockeybaner ved nærliggende skole.
- Brug af distriktsskolernes idrætshaller og udendørs miljøer.
- Besøg af ældre mennesker, der kommer i børnehuset og fortæller historier fra "gamle dage".

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi møder børn med nærvær og positive forventninger, og vi tager udgangspunkt i et anerkendende ressource-børnesyn. Dermed understøtter vi børnenes læringsmiljøer og skaber en høj kvalitet i samspillet mellem børn og voksne.

Vi tager ansvar for, at ingen børn bliver mobbet eller udsættes for anden nedværdigende behandling. Det gør vi bl.a. ved at gøre brug af positive anvisninger.

Vi udvikler de fysiske rammer og æstetiske miljøer, så der skabes rum til fordybelse og kreativitet. Og vi inddrager børnenes egne stemmer, oplevelser og vurderinger af deres børnemiljø i vores pædagogiske praksis.

Lokal praksis i Højby Hjallesø

Indretningen i børnehuset skal afspejle ovenstående og skabe mulighed for at børnene kan lege forskellige lege også uforstyrret – i både større og mindre grupper. Legetøjet og materialer og de fysiske rammer skal appellere til børnenes nysgerrighed og give dem en tilpas positiv udfordring, så de får mulighed for og lyst til at lære.

Det æstetiske miljø skal understøtte læringsmiljøet og virke motiverende - såvel indendørs som udendørs.

Nedenstående er eksempler på hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø kombineres med det pædagogiske læringsmiljø:

I et af børnehusene bruges musik som en naturlig del af den pædagogiske dagligdag. I mindre grupper samles børnene i løbet af ugen, hvor de spiller på instrumenter, danser og synger. Børnehuset har også deres egen sang, som hovedparten af alle børn kan synge. For at styrke det musiske element i pædagogikken blev der sidste år etableret musikinstrumenter på legepladsen, så der er sammenhæng mellem de udendørs og indendørs læringsmiljøer. De etablerede instrumenter passer til udendørsmiljøet og skaber en et nyt rum med en fin æstetik.

I et andet af børnehusene er der et særligt fokus på motorik og bevægelse. For at understøtte og stimulere barnets motoriske udvikling fra start, blev vuggestuens fysiske miljø totalt ændret. Vuggestuens fysiske rum blev indrettet på ny og kun med møbler, der naturligt stimulerer børnenes motorik og sanser. Der er væghængte borde, der er gynger, der er hængekøjer, der er indendørs sandkasse, der er møbler der har flere funktioner, der kan omdannes til klatrevæg og rutsjebane mv. Alt indkøbt inventar er i rolige farver, så det ikke "støjer" i rummet. I dag er vuggestuen, et rum hvor mange børnehavebørn også nyder at være og lege i.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Højby Hjaltese

Når det pædagogiske arbejde beskrives i børnehusene i Højby Hjaltese, så gøres det ud fra den samme systematik og metode.

Forud for beskrivelsen af det pædagogiske arbejde er der sket flere faglige udvekslinger på baggrund af forskellige observationer i børnegruppen. F.eks. børnenes indbyrdes relationer/venskaber, konfliktniveau, lege og hvad børnene er optaget af og ikke mindst hvordan den daglige pædagogiske hverdag skal se ud for at der leves op til de 6 læreplans temaer og det pædagogiske grundlag.

Alle beskrevne læreplanstemaer indeholder oftest et dobbelt fagligt blik. Det betyder, at selvom temaet handler f.eks. om krop, sanser og bevægelse, så vil der være et indbygget fokus på børnenes indbyrdes relationer og dermed social udvikling eller evt. sproglige udvikling.

Alle læreplanstemaer beskrives i et redskab, som kaldes en smtte eller en handleplan. Uanset hvilket læreplanstema, der beskrives så følges samme skabelon, hvilken ser således ud:

Smtteskabelon

Læreplanstema, børnegruppe, sammenhæng, læringsmål, tiltag og metoder, planlagt pædagogisk praksis, tegn, der forventes at ses på baggrund af den planlagte praksis, dokumentation og evaluering af læreplansteamet.

Hvordan der arbejdes med de seks læreplanstemaer, er herunder beskrevet og eksemplificeret via ovennævnte skabelon.

Nedenstående er et eksempel på, hvordan læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling omsættes til praksis og beskrives i en smtte:

Læreplanstema: Alsidig personlige udvikling

Børnegruppe: Vuggestuebørn

Sammenhæng: I vores hverdag i vuggestuen, har vi fokus på badeværelset som et pædagogisk læringsmiljø, hvor vi understøtter alle børn i deres alsidige personlige udvikling. Flere gange om dagen er børnene med på badeværelset for at blive skiftet, være på toilettet og vaske hænder, der skaber vi rum for samspil og tilknytning.

Læringsmål: Vi ønsker, at selvhjulpen hed er en vigtig kultur i vores hus og er en stor del af det pædagogiske arbejde.

Vi skaber nærvær og tryghed for et forudsigeligt læringsmiljø, hvor børnene skaber egne erfaringer, får troen på deres eget værd og kunnen. Via dette vil vi øge børnenes gåpåmod, ihærdighed og vedholdenhed også når det bliver svært.

Tiltag og metoder samt planlagt pædagogisk praksis: Vi er nærværende voksne, som anerkender og motiverer børnene.

Vi arbejder med at have børnene i mindre grupper/enkelte børn, afhængig af barnets behov for at øge muligheden for nærvær og fordybelse.

Børnene opfordres til at samarbejde og hjælpe hinanden. Vi guider barnet løbende med vores kommunikation. Det styrker barnets initiativ og giver barnet selvværd, så barnet har mod på at gøre det igen.

Vi støtter og guider børnene efter det enkelte barns kompetencer.

Vi tilpasser udfordringerne til det enkelte barns udviklingszone.

Vi skaber rammer og forudsætninger, der understøtter barnets lyst til udfordringer.

Vi drøfter barnets udvikling og behov med forældrene

Vi sætter ord på barnets handlinger og arbejder med kropsbevidsthed

Tegn: Børnene føler sig set, forstået og anerkendt som det individ det er

Barnet oplever at kunne selv eller med hjælp fra andre børn

Vi ser børn som på eget initiativ, øver sig i selvhjulpen hed

Vi ser børn som får øjnene op for hinanden og gerne vil sammen på badeværelset

Vores anerkendelse veksles til børnenes selvværd

Børnenes kropsbevidsthed øges og de bliver opmærksom på hvad deres krop kan

Børnene bliver bedre til at overskue situationen/opgaven

Dokumentation: Vi vil løbene skrive praksisfortællinger.

Vi vil videregive den gode historie til forældrene om, hvad deres barn øver sig i og hvilken glæde barnet oplever, når noget nyt lykkes.

Evaluering: Vi vil formulere nogle evalueringsspørgsmål og vi vil lave en metafortælling ud fra alle de praksisfortællinger, der skrives. Den vil blive delt og drøftet på et personalemøde, så den viden vi opsamler, vil blive videregivet til børnehaven. Ad den vej sikrer vi, at vi vores viden kommer videre og at der laves en kontinuitet for børnene, da de opnår større robusthed i overgangen fra vuggestue til børnehaven i bl.a. selvhjulpenhed.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Nedenstående viser et eksempel fra et børnehus i Højby Hjallesø på, hvordan der arbejdes med social udvikling beskrevet i en smtteredskab:

Tema: Social udvikling med frokostmåltidet som pædagogisk læringsrum.

Børnegruppe: Børnehavebørn.

Sammenhæng: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Læringsmål: Vi vil gerne opnå, at alle børn indgår i det sociale fællesskab, at børnene oplever at de hører til, og at de opnår erfaringer med selv at have indflydelse. Vi ønsker at børnene på længere sigt formår at acceptere forskelligheder hos sig selv og andre, og herigennem styrker deres empati.

Pædagogiske tiltag: Børnene vælger selv sin plads ved måltiderne dagligt.

Vi vil guide børnene i de mulige konflikter, der kan opstå når der bliver givet frihed til selv at vælge til og fra.

Vi vil i vores dialog med børnene have fokus på forskelligheder og fordele heraf.

Hjælpe børnene med at få øje på, hvis en ven sidder alene / mangler en invitation. Vi vil prioritere dialogen under måltiderne

Vi vil være opmærksomme på vores egen rolle i dialogerne. Barn/barn Voksen/barn

Vi vil guide børnene, så alle får mulighed for taletid, og at blive hørt.

Tegn: Vi vil gerne se børn, der har haft en leg sammen på legepladsen, som sætter sig sammen ved bordet, og på denne måde fortsætter i den samme relation over en længere periode og i nye sociale rammer.

Vi vil gerne se børn der får øje på hinanden, og inviterer til at sidde sammen. Også de børn der måske sidder alene.

Vi vil gerne se børn, der ved bordet aftaler at lege sammen bagefter.

Vi vil gerne se børn der lytter til hinanden, og som selv har lyst til at deltage i dialogen.

Vi vil gerne se børn der giver plads til, at vi er forskellige og har forskellige holdninger og meninger (f.eks. at vi kan lide forskellig slags mad og at man kommer fra forskellige hjem, med forskellige normer og værdier).

Dokumentation: Vi dokumenterer ved at skrive logbøger om hvad vi observerer hos os selv og hos børnene. Vi skriver i logbøger om vi observerer de tegn vi ønsker at se. Observationerne gøres over 3 uger.

Evaluering: Der evalueres på processen når alle skriftlige observationer er gjort. Der formuleres nogle evalueringsspørgsmål, så vi sikrer, at vi kommer omkring alle tegn og mål. Evalueringen fremlægges på et personalemøde til vidensdeling. Der reflekteres sammen over processen.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I 2018 gennemgik samtlige medarbejdere i Højby Hjallesø et længerevarende kursus, der omhandlede børns sprog og børns sprogtilegnelse. I daglig tale kaldet Sprogklar. Med ny og opdateret viden om sprogudvikling og nye metoder der kan bruges i den pædagogiske dagligdag, arbejder alle børnehuse med at integrere børnenes sprogudvikling i dagligdagens rutiner. Sproget er en central byggesten i hele livet og har stor betydning for børns deltagelsesbetingelser og muligheder.

I institutionen er der uddannet 1 sprogvejleder. Sprogvejlederen har ansvaret for at opdatere sig i forhold til alle nye tiltag, der kommer i forbindelse med Sprogklar. Vedkommende har også kontakt med dagtilbudsafdelingens sprogkonsulent, så der sker en opdatering af viden om sprogvurderinger.

Derudover er der nedsat et fagligt fællesskab på tværs af alle børnehuse, hvor der videndes om nye faglige tiltag og hvor der reflekteres og udveksles erfaringer omkring metoderne og indholdet i Sprogklar. Nedenstående er et eksempel på hvordan der kan arbejdes med sprog og kommunikation. Beskrevet i en smtte.

Tema: Sprog og kommunikation.

Børnegruppe: Børnehavebørn

Sammenhæng: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Læringsmål: Vi vil gerne opnå, at alle børn udvikler sprog, og lærer at forstå sig selv og deres omverden. Vi vil gerne opnå at børnene eksperimenterer med sproget, og øver sig i at vente på tur til at tale og lytte til hinanden. Vi vil være opmærksomme på kropssprog, så der kommer til at ske en understøttelse af det kropslige udtryk.

Tiltag/planlagt praksis: Vi vil prioritere dialogen under måltiderne. Vi vil være opmærksomme på vores egen rolle i dialogerne. Barn/barn Voksen/barn. Vi vil guide børnene, så alle får mulighed for taletid, og at blive hørt. Vi vil bruge sprogstrategierne fra sprogklar for at understøtte børnenes sprog.

Tegn: Vi vil gerne se børn der lytter til hinanden, og som selv har lyst til at deltage i dialogen.

Vi vil gerne se børn der giver plads til, at vi er forskellige og har forskellige holdninger og meninger (f.eks. at vi kan lide forskellig slags mad og at man kommer fra forskellige hjem, med forskellige normer og værdier). Vi vil gerne se børn der leger med og er nysgerrige på sproget.

Dokumentation: Vi observerer os selv og børnene i forhold til hvordan den indbyrdes kommunikation foregår i de forskellige kontekster. Vi nedskriver i logbøger, hvilke strategier fra sprogklar, der virker bedre end andre i de forskellige kontekster med børnene.

Evaluering: Efter 3 uger med børnegruppen evaluerer vi på vores observationer. Vi evaluerer på de udvalgte sprogstrategier. Vi bruger evalueringsspørgsmålene fra smtten. Evalueringen deles og drøftes i personalegruppen til et personalemøde.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”. Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Nedenstående viser et eksempel på, hvordan der arbejdes med krop, sanser og bevægelse ud fra et smt-teredskab:

Erfaring med forskellige kropslige udtryk

Tema: Krop, sanser bevægelse.

Børnegruppe: Børnehavebørn.

Sammenhæng: De fleste legepladser er indrettet med legeredskaber, som de voksne har besluttet skulle etableres. Det er gjort ud fra en dokumenteret faglighed. Vi ved hvilke legeredskaber, der stimulerer forskellige sanser og kropslighed og hvilke legeredskaber som understøtter fællesleg og dermed fællesskabet. Almindeligvis ser vi, at den opsamlende viden vi har gjort omkring uderummets udvikling, falder i tråd med den måde børnene bruger legeredskaberne på. Alligevel er der en gruppe af børn, der ikke bruger en del af lege-redskaberne, men kun vælger at bruge enkelte redskaber i løbet af en dag og meget gerne de samme redskaber. Kendetegnet for de børn er, at de bedst kan lide stillesiddende aktiviteter, de har svært ved selvhjulpen, hed og de vil meget gerne vil gå ved siden af én voksen eller kun vil være i legen/ på legeredskabet, hvis en voksen hjælper eller er tæt på hele tiden.

Læringsmål: Målet er at øge børnenes nysgerrighed og mod til at bruge flere af legepladsens spændende legeredskaber. Ligeså er det at understøtte børnene i at finde glæde i at bruge kroppen og understøtte børnenes generelle sansesystem. Der vil også være fokus på at hjælpe børnene ind i legegrupper med andre børn, så de bliver tryk ved fællesskabet og selv får lyst til at tage initiativet til at lege med andre.

Planlagt pædagogisk praksis/tiltag: Der etableres en gruppe på 10 børn og to voksne. Hver dag i 3 uger vil børnene og de voksne samles ved frugt tid. Spise frugt sammen og gå på legepladsen sammen. De

voksne vil inden samlingen med børnene lave en "legerute" gennem legepladsen, så de i løbet af nogle timer leger på alle legeredskaberne og leger i den lille tilhørende skov. I løbet af de tre uger, vil de voksne også lave en plan for nogle bevægelseslege som alle skal være deltagende i og de vil forberede nogle sansede lege. Inden de alle sammen går på legepladsen, vil børnene blive opfordret til at komme med forslag til hvor "legeruten" kan starte og i hvilken rækkefølge legeredskaberne skal afprøves. Dagligt vil formiddagen have den samme struktur og være genkendelig for børnene. Hver formiddag, vil børnene blive præsenteret for nogle bevægelseslege de kan vælge at være med til at lege.

Tegn: At børnene bliver fortrolige, trygge og forstår hvordan legeredskaberne på legepladsen kan bruges. At børnene bliver mere fortrolige med at bruge kroppen og oplever, alt hvad deres krop kan. At børnene bliver stimuleret på de forskellige sanser fra lugtesans til muskel, led sansen. At børnene gennem legen danner nye legerelationer.

Dokumentation: Daglige observationer beskrives i logbog. Børnenes udsagn igennem forløbet og deres kommentar til legene og de tiltag de bliver præsenteret for, vil blive noteret. Der vil blive taget billeder, så børnene gennem billeder kan se sig selv bruge de forskellige legeredskaber.

Evaluering: Når forløbet er færdigt, vil alle observationerne og udsagn blive analyseret og kategoriseret, hvorefter den opsamlede viden vil blive drøftet på et personalemøde. Der vil forinden være blevet lavet evalueringsspørgsmål, der retter sig direkte på de ønskede tegn. Efter evalueringen drøftes hvilken faglig erfaring sådan et forløb giver, så det kan bruges fremadrettet i lignende situationer.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur." Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

To børnehuse i institutionen har deltaget i et projekt kaldet: Guldastronauterne. Et projekt, som gav inspiration til at anvende science i et børneperspektiv og gav inspiration til de medarbejdere til at arbejde med science i et pædagogisk perspektiv. I al sin enkelhed blev børn og voksne introduceret for en måde at lege med kodning på uden strøm via lege med duplo klodser, at lege med små robotter og konstruktion samt animation og kodning på IPADS.

Et projekt, der på sigt vil blive udmøntet i flere børnehuse hen over de kommende år.

Nedenstående er dog et eksempel på hvordan et projekt omhandlende Natur, udeliv og Science kan udmønte sig.

Børnegruppe: Rød gruppe – børnehavebørn.

Sammenhæng: Vi arbejder med læreplanstemaet "Natur, udeliv og science, hvor vi har et sideløbende fokus på læreplanstemaet "Sprog"

Vi er tilmeldt Odense kommunes kampagne "Rap i trafikken", som handler om at give børn cykelglæde samt gør dem fortrolige med at cykle.

I juni arbejder vi med science. Science er med til at understøtte børnenes undren og nysgerrighed. Børnene inddrages aktivt i processerne, f.eks. i arbejdet med diverse forsøg og eksperimenter.

Læringsmål: Vi vil lære børnene at man godt kan transportere sig rundt omkring i nærmiljøet på sin cykel, ligesom man kan lave andre ting når man er i uderummet. Vi vil videregive cykelglæden til børnene, ved at arbejde med at styrke deres balance og koordinationsevne.

Børnene inddrages aktivt i processerne, f.eks. i arbejdet med diverse forsøg og eksperimenter. Vi vil tage udgangspunkt i bogen "365 forsøg".

Tiltag og planlagt pædagogisk praksis: Vi vil arbejde med at styrke børnenes balance og koordinations-evner ved at arbejde med yogævelser, gåture i nærmiljøet især på tarzanbanen på skolen, den nye legeplads ved hestene og træstammerne ved kunststofbanen. Bruge boldspil og andre udeaktiviteter.

Vi laver cykelleg mandag sammen med konsulenter fra Rap i trafikken.

I samme uge laver vi cykelture med 10 børn ad gangen. Vi cykler i skoven. X bliver i børnehaven med de øvrige børn her laver hun cykellege med inspiration fra det udleverede materiale fra Rap i trafikken

Vi vil både lave aktiviteter i opdeltte grupper og hele stuen samlet.

Den enkelte voksen har aktiviteter med egen gruppe tirsdag og onsdag, hvor det er op til den enkelte voksen hvad der skal ske, så længe det er relevant for læreplanstemaet.

Vi vil synge "10 små cyklister" når vi samles i garderoben inden vi går i de

Tegn: Vi forventer at børnene opnår en forståelse, både i forhold til cykling og til at begå sig i trafikken.

Vi håber at se en "cykelglæde" hos børnene, hvor de børn der har mulighed for det, får en større lyst til at cykle til børnehaven.

Vi håber at se bedre balance, koordinationsevne og generelt en bedre grovmotorik hos børnene, da vi udover at cykle, også laver aktiviteter der understøtter dette.

Vi forventer at børnene får en oplevelse (for nogen grænseoverskridende) ved at tage på cykeltur – ikke alle har prøvet det før.

Vi ønsker at en fælles oplevelse som en cykeltur, kan gøre noget godt for fællesskabet i gruppen, da man kommer til at se sine stuekammerater i en ny situation.

Vi forventer at forældrene bakker op om cykelturen, og sørger for at deres barns cykel er klar til en længere cykeltur (luft i dæk, ingen løse dele, bremsen virker, etc.)

Vi håber at science-delen giver grundlag for samtale og undring. Vi håber at børnene får en "wow-oplevelse", når forsøgene afprøves.

Vi forventer at børnene er deltagende og interesserer sig for det vi laver.

Dokumentation: MitBarn-opslag

Billeder/plancher på opslagstavlen

Billeder fra de daglige aktiviteter bliver lagt ud på "Odense Foto"

Evaluering: Vi bruger evalueringsspørgsmålene fra smtten. Vi evaluerer sammen med børnene når perioden er slut. Ligesom personalet sammen evaluere løbende. Vi bruger den fælles fredags-rundkreds, på at snakke ugens aktiviteter i gennem. Vi vil her bruge de fotos fra aktiviteterne, vi har taget i ugens løb

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden." Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur, æstetik og fællesskab favner meget bredt. Men fællesnævneren for alle børnehuse i institutionen er bl.a. at alle tilbyder læringsmiljøer, hvor det kreative område er repræsenteret. Alle børnehuse har et fysiske rum, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig, blive inspireret og opdage nye sider af sig selv ved at arbejde med forskellige kreative udtryk. Her opstår kunst i børneperspektiv. I alle børnehuse opfordres og gives børnene mulighed for at eksperimentere med rollespil, dans og teater mv. Alle børnehuse, bruger når det er muligt byens kulturinstitutioner.

Derudover følger børnehuse også de traditioner, hvori der ligger både kultur og dannelse. Nedenstående er et eksempel på hvordan julen f.eks. får et udtryk i huset.

Tema: Kultur, æstetik og fællesskab samt Kommunikation og sprog.

Børnegruppe: Børnehavebørn

Sammenhæng: December venter forude og i den forbindelse ønsker vi at sætte fokus på julen og dens budskaber.

Læringsmål: Vi ønsker at give børnene en større forståelse af julens traditioner, hvad julen handler om og hvad julens budskaber betyder.

Vi vil fordybe os i historien om Jesusbarnet og Lucia. Ad den vej vil børnene få en dybere viden og forståelse for årsagen til at juleaften fejres. Derudover vil børnene bedre kunne se grunden til, at en gruppe af deres kammerater går Lucia, optog og hvad der ligger bag den tradition.

Tiltag: Der gives en Nisse til hver børnegruppe. Nissen bliver omdrejningspunktet for forskellige fortællinger som hører julen til og fortællingerne sker på dagens samling i grupperne. Udover julens fortællinger kan Nissen også bringe elementer fra "fri for mobberi" ind i samlingen. Nissen må også gerne dagligt have lavet lidt drilleri som børnene kan undre sig over, da det kan være inspirationen til at arbejde med forskellige sprogstrategier i grupperne.

For at børnene opnår et større fokus og viden om julebudskabet har vi besluttet at alle børn skal lære julesalmen "Et barn er født i Betlehem". Salmen er ret lang og man kan med fordel fokusere på udvalgte vers fra sangen. Til samlinger synges salmen og vi fortæller børnene hvad den handler om. Salmen kan også med fordel leges og dramatiseres.

Læs gerne historien som er printet ud.

Hver børnegruppe får deres eget juletræ som børnene kan pynte med forskellige udklip og lign.

Hver børnegruppe laver julegaver til deres forældre.

I forhold til sprog og kommunikation bruges følgende som fokusord: jul, nisse, tradition, Lucia, salme, et barn er født i Betlehem.

Tegn: Vi forventer at se en øget interesse hos børnene for julens budskab. Det kan blandt andet være at de selv begynder at synge et barn er født i Betlehem eller bruger noget af handlingen i deres lege. Desuden forventer vi at se at børnene får en forståelse for fokusordene og bruger dem på eget initiativ og at de har forståelse for hvorfor vi går Lucia.

Dokumentation: Der tages billeder af aktiviteterne. Alle børnenes kreationer udstilles i børnehaven. De ældste børn går Lucia optog. Børnenes udsagn og spørgsmål noteres i logbog undervejs i forløbet.

Evaluering: Alle observationer deles i arbejdsgruppen. Der skrives referat, hvilket deles på personalemødet. Der evalueres ud fra spørgsmål i evalueringsskemaet. Den nye viden og erfaring noteres til næste års jule-planlægning. I evalueringen fokuseres på udbyttet og læringen for børnene, om vi så de tegn vi ønskede og om fokusordene havde relevans og de gav børnene et større ordforråd.

Evalueringsskultur

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

- I Odense Kommune tilstræber vi at arbejde i professionelle læringsfællesskaber
- Vi ser det som en fælles forpligtelse at skabe de optimale læringsmuligheder for alle børn
- Vores evalueringsskultur understøtter et dobbelt læringsfokus rettet mod børns og medarbejderes læring.
- Vi foretager systematiske og konstruktive refleksioner over praksis.
- Vi inddrager og reflekterer data i udviklingen af vores fælles praksis.
- Vi dokumenterer og reflekterer sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte ift. trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes udbytte af læringsmiljøet, når vi tilrettelægger, justerer og kvalificerer vores praksis.
- Lederne udøver faglig ledelse og fokuserer deres arbejde på den pædagogiske kerneopgave ved at facilitere og understøtte professionelle læringsfællesskaber.
- Lederne bærer ansvaret for at etablere, udvikle og forankre den systematiske evalueringsskultur.

Definition

Evalueringsskulturen er et udtryk for, at vi arbejder i professionelle læringsfællesskaber. Lederne er ansvarlige for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt og kritisk til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel. Læring, udvikling og dannelse. Systematisk refleksion over og evaluering af praksis sker med afsæt i pædagogisk dokumentation, såsom (small data) observationer af hverdagspraksis, observationer af læringsmiljøet, børneinterviews, praksisfortællinger mfl. og (big data) sprog- og læringsmiljøvurderinger m.fl.

Lokal praksis i Højby Hjallesø:

I Højby Hjallesø har det været almindeligt igennem flere år, at evaluerer de pædagogiske processer. Det være sig både mindre og større projekter og dagligdagens rutinepædagogik. Det er gjort på baggrund af observationer og faglige refleksioner over praksis. Evalueringen sker oftest i forskellige planlagte mødefora, hvor der gives plads til konkrete drøftelser om den opsamlede og dokumenterede viden der er indhentet på baggrund af formulerede smtter eller handleplaner.

Alle børnehuse bruger samme metoder til evaluering, bl.a. smttemodel, handleplaner og vækstmodellen – alle med indbyggede og konkrete udvidede hjælpespørgsmål i evalueringssfasen.

Dét den nye styrkede pædagogiske læreplaner ligger op til er, at der bliver et øget fokus på den læring børnene får via læringsmiljøet og hvordan det understøtter deres udvikling, trivsel og dannelse men også på den læring personalet får gennem tilrettelæggelsen af de forskellige processer. Ligeså ligger den op til, at evaluering af pædagogiske handlinger skal hvile på data, så det bliver tydeligere at kunne måle kvaliteten af den pædagogiske praksis.

I den proces arbejdes der med at opbygge en mere systematisk feedback kultur i børnehusene. En proces, der mere retter sig mod personalets faglige tilgang og tilrettelæggelse af forskellige læringsmiljøer således at kvaliteten af de faglige refleksioner øges og i sidste ende giver børnene flere og bedre udviklingsbetinger. I fremtiden er det også et mål at være mere undersøgende på flere evalueringsmetoder for at fremme den pædagogiske kvalitet og dermed sikre visionen om høj kvalitet i dagtilbuddet.

På ledelsesniveau arbejder alle daglig ledere ud fra en handleplan, der er målrettet det ledelsesmæssige arbejde i det enkelte børnehus. Indholdet i den evalueres og justeres løbende.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

Børneinstitutioner, dagplejeområder og Enghaveskolens Børnehave foretager hvert andet år en skriftlig evaluering af det lokale arbejde med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Formålet er at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen bygger på følgende data:

Pædagogisk dokumentation fra dagtilbuddene

- Beskrivelse af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse
- Beskrivelse af læringsmiljøet

Læringsmiljøvurderinger

- Spørgeskemaer til forældre, medarbejdere og børn
- Praksisfortællinger

Tilsynsdialogmøder med forældrebestyrelser

- Drøftelse af dagtilbuddets læringsmiljøer og børnenes trivsel
- Drøftelse af forældresamarbejdet

Evalueringen er bygget op omkring de samme emner som den styrkede pædagogiske læreplan. Under hvert emne vurderer ledelsen af dagtilbuddet, hvor godt de er lykkedes med at opnå deres målsætninger. Derefter vurderes behovet for lokal udvikling.

Evalueringen offentliggøres på Odense Kommunes hjemmeside sammen med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Højby-Hjallese

Det er et ønske, at implementeringen af en feedback kultur og evt. andre evalueringsmetoder som reflekterende teams og sparring kan være med til yderligt at kvalificere den generelle pædagogiske praksis.

Det er en proces, der er igangværende. Det er vigtigt, at personalet får tid til at arbejde med og få ejerskab på de forskellige metoder.

Dernæst er det vigtigt at fremme en kultur, hvor forældrene bliver inddraget og får en stemme i forhold til at holde op os på, om det vi gør og fortæller og beskriver, står mål med den hverdag de ser og oplever med deres børn.